

tidig maa jeg ganske vist indrømme, at det er saa langt fra, at jeg har skubbet det til Side, at jeg ofte tænker paa, hvorledes det i Grunden skal lade sig gøre, at skubbe det til Side, efter at vi først har faaet det. Det er det samme, der gentager sig i Landene rundt omkring: vi er kommet ind under disse krigsøkonomiske Foranstaltninger, og naar vi først er kommet ind under dem, er det næsten ikke muligt at faa Benene trukket op af Sumpen igen. Der skal en Overgang til, og denne Overgang kan blive overordentlig vanskelig. Men hele denne Ordning har fra Begyndelsen været uheldig, og jeg anser det for et skæbnesvangert Fejltrin, at vi kom ind derpaa. Den første Gang, den blev foreslaaet, var det ikke den daværende Indenrigsminister selv — jeg tror i og for sig ikke, at den daværende Indenrigsminister havde større Sympati for Tanken — men de Herrer Chr. G. Hansen og Heilbuth, der kom med Forslaget, og det blev forelagt for Repræsentanter baade for Landboforeninger og Husmandsforeninger. Jeg talte straks imod det og havde den store Glæde, at Hr. Niels Frederiksen som Repræsentant for Husmandsforeningerne sluttede sig til min Opfattelse og udtalte, at han ikke ønskede et saadant Centralkontor. Senere skiftede Hr. Niels Frederiksen desværre Anskuelse og blev en ivrig Tilhænger af denne Centralisering af en saa vigtig Import, som Foderstofimporten er. Den knytter sig til og er for saa vidt nødvendiggjort ved selve Skibs-aftalen, thi naar Staten skal modtage billige Fragter, er den jo næsten ogsaa nødt til at staa som Modtager af det Korn, der kommer ind; man kan ikke saa let fordele disse Fragter til private Importører. Men denne faste Aftale om, at 133 000 Tons af den danske Handelsflaade sættes i fuldstændig fast Rutefart, for at sejle Majs hjem her til Landet, betyder ikke blot en daarlig Udnyttelse af Tonnagen, men det betyder overordentlig uheldige Forhold for selve Landets Forsyning med Foderstoffer. Thi Landets Forsyning med Foderstoffer kræver en helt anden Bevægelighed i det Apparat, der skal føre Majs og Oliekager hjem til Landet. Der er visse Tider paa Aaret, da der skal sejles Majs hjem, der er andre Tider, hvor der ikke er Brug for det; der er Tider, da der kan købes billigt og det gælder om at tage saa meget hjem som vel muligt, og der er andre Tider, hvor man helst skal lade være at købe. Resultatet af, at der er sat 133 000 Tons ind i den faste Fart, er da ogsaa blevet, at medens der var for lidt i Begyndelsen til den faste Omby-

ning, er der senere, da Skibene blev ved at sejle hjem og sejle hjem, kommet altfor meget. Vi har bundet for meget i Lagre, hvad der ikke er heldigt under de nuværende Valutaforhold — vi har andet at bruge vore Penge til — og vi har sejlet saa meget hjem, at vi til Trods for de billige Fragter har maattet eksportere noget af det med betydeligt Tab, og det har dog ikke været Formaålet med denne Aftale.

Men dertil kommer — hvad jeg indrømmer at jeg meget vanskeligt kan forlige mig med — at disse for Landet saa overordentlig vigtige Indkøb af Foderstoffer varetages af Mænd, der ikke selv direkte personligt har Ansvar for det. De Mænd, der foretager Indkøbene, er — det indrømmer jeg — ganske sikkert nogle af vore største og dygtigste Foderstofimportører, men der er en Forskel, og det er en meget betydelig Forskel, paa, hvad enten de selv, med deres egne Penge, skal staa inde for, om de køber bedst og billigst, eller om de som Embedsmænd foretager Indkøbene. Forholdet er saaledes, at der er 58 Importører her i Landet, som foretager Indkøbene efter faste Fordelingstal, Fordelingstal, der er ansatte efter, hvad de importerede i Aarene 1915—16, netop i de Aar, da de, der var saa heldige at importere noget, tjente ganske overordentlige Summer; det var jo netop de Aar, hvor Majs og Oliekager steg og steg, og hvor der var en uhyre og sikker Fortjeneste paa at indføre Foderstoffer. Det er netop de samme Importører, der nu — og det netop i Forhold til, hvad de kunde tjene i 1915—16 — fordelte al den Majs og alle de Oliekager, der kommer her til Landet, mellem sig efter visse faste Fordelingstal; og de risikerer ikke en Øre ved hele Importen, de sidder som fastlønnede Embedsmænd, men der er ikke mange af vore Embedsmænd, der har de Indtægter, som de har. Formanden for Centralkontorets Bestyrelse, Konsul Chr. G. Hansen — han er jo den største Importør — faar 23 pCt. af al den Majs, der kommer til Landet, og 15 pCt. af alle Oliekagerne. Næst efter ham kommer Jysk Andelsfoderstofforretning, og saa en meget stor Forretning — der er ikke Tvivl om, at den staaar stærkt og sikkert — den har haft en god Tid, men det er et Spørgsmaal, om den nu ogsaa netop er oprettet, for at den skulde tjene Penge ind i sin egen Kasse; det er ikke ganske sikkert, at de danske Landmænd som Helhed derved har faaet Foderstoffer bedre og billigere. Det forekommer mig, at hvis de Herrer har Ret, og det virkelig skal tages til Følge, at vi skal fortsætte med et saadant Central-